

Vadász József egyházközségünk háláját tolmácsolta dr. Csitáry G. Emil polgármesternek, aki a kegyúri dolgot „tető alá” hozta, és mint a Templomépítő Bizottság elnöke 8 év óta fáradhatatlanul mindig készséges volt úgy az Emléktemplom, mint az egyházközség ügyében. Köszöntötte a képviselőtagságot, akik az ide csatolt utcák hívei nevében vannak jelen, és kérte őket a közös munkába való részvételre.

Dr. Csitári G. Emil megköszönte az üdvözlést és elmondta, hogy a törvényhatóság egyhangúlag megszavazta e kérdést és reméli, hogy az Alsóvárosi hívek készségesen bekapcsolódnak a vasútvidéki hitélet virágzó munkaközösségébe, és ígérte minden szinten támogatja az egyházközséget.

Novemberben Prohászka emlékünnepség volt az Urak Kongregációjának szervezésében 400 hívő részvételével. Ottokár püspökről szóló emlékbeszédet dr. *Keszi József* teológiai tanár tartott. Az egyházközségben választások lesznek, a választójegyzék 15 napra közzemlére van kitéve a plébánián.

1940

Kérelmet nyújtanak be a püspök úrnak, hogy szeretnék megépíteni a plébániát, ami nemcsak a papok elhelyezését és a plébánia hivatalát jelentené, hanem a Glória mozi által elfoglalt kultúrház helyett az egyházi élet számára megfelelő helységeket is.

Előzetes hozzájárulást kérnek, hogy az egyházközség 10 évi törlesztésre kölcsön vegye a szentmise alapítványokat, amennyiben a képviselő testület megszavazza a kölcsön felvételt. Gyűjtik a szentmise alapítványokat, 100, 160, és 200 pengő értékben. Már 100 család jelentkezett. A plébánia építésére fordítják majd az itt befolyt összeget.

Nagybőjtben hitvédelmi előadásokat tartanak a régi tóvárosi iskolában az alsóvárosi hívek részére, a vasútvidéki híveknek a Lövölde – Sportcsarnok nagytermében.

Ápr.2. Prohászka emlék ünnepély a templomban. A litániát Shvoy Lajos püspök úr végezte az emlékbeszédet dr. *Marcell Mihály* egyetemi rektor tartotta a Központi Papnevelőből.

Nagybőjt folyamán, a pénteki napokon világnézeti előadás sorozat volt a Szt. István teremben, ahol híveink is nagy számban vettek részt.

Témák: Isten és a világ.-- Miért szükséges és mi haszon van a vallásból? – Csődöt mondott-e a kereszténység? - Az egyház és az ember. - Kicsoda Krisztus? -- Gondviselés és a szenvedés. – Mi van a földi élet után? – Régi és új pogányság Krisztus ellen. - Az előadók neves professzorok és teológiai tanárok voltak.

Belvárosi és vasútvidéki (máj.26.) úrnapi körmenet. Az utóbbi körmeneten használták az új baldachint. *Úrbányi Vilmos* iparművész tervezte és Bp.-i Hermina mezei apácák készítették –akik a Szt. Erzsébet zászlónkat is. Ajándékozója: özv. dr. Kneifel Istvánné. A szentély oldalfalába művészi fülke készült a szent olajok részére. Az Úrnapi körmeneteket a templomok más – más időben tartják, így a vasútvidéki hívek a belvárosi és a vízivárosi körmeneten is részt vesznek.

Júniusba Egyházmegyei Katolikus Leánynap, 87 leánykör részvételével, 1007 résztvevővel templomunkban. Shvoy Lajos püspök úr szentmisét mondott és közös szentáldozás volt.

A képviselőtestületi ülésen köszöntik *Miklós József* új káplánt és *Kneifel Ferenc* kántort. A plébánia építési tervével foglalkoznak, határozatot hoznak 150.000 téglá megvételéről és kérik a kispapokat, hogy ingyen fuvarral segítsenek be azok elhozásába.

Ottokár püspök születésének évfordulója alkalmából az Urak Kongregációja kegyeleti megemlékezést tartott.

Nov. 24-én a pápa rendelete szerint minden szentmisét a világbékéért és a világháború áldozataiért ajánlják fel.

Dec. 28-án meghalt *Orbán Antal* szobrászművész a Prohászka síremlék, a Szent József oltár és a Stációk alkotó mestere, 53 éves volt.

Dec. 29-én *Fábián János*, a templomtervező dr. Fábián Gáspár új misés pap fia, szentmisét mondott és áldást osztott templomunkban, aki majd 50 év múltán édesapja hamvait hozza el hozzánk.

Az év folyamán 113 keresztelés, 76 temetés, 65 esküvő, 34.000 szentáldozás volt. Persely pénz 1.933 P. Szt. Antal persely 1.655 P. (ez nem a mostani Szt. Antal persely). Szegény segély részére 3.800 P. ebben van 40 gyermek félévi ebédeltetése, valamint 40 gyermekcipő vagy ruha segélye, és a szegény családok rendszeres havi támogatása.

1941

Havonta rendezendő férfi és női gyűléseket a szokott módon külön-külön tartják, de ebben az évben már többször előfordul, hogy közös gyűléseket tartanak a Lövölde Sportcsarnokában

Az Egy. Hiv. engedélyezi az alapítványi pénzek kölcsön felvételét a plébánia építésére.

A farsangi műsoros teaest, 400 vendéggel a Lövölde Sport csarnokban jól sikerült. Az énekkart Kneifel Ferenc kántor vezényelte.

Leventék havi közös szentmiséje és szentáldozása, melyet *Bergendy János* püspöki irodaigazgató tartott szentbeszéddel. A szentmise után ifjúsági gyűlés volt. Nagybőjtben péntekenként hitvédelmi előadások vannak az előző évhez hasonlóan hetente.

Március 25-én Kaszap István emlékülést tartanak a Szent István teremben. Megemlékeznek róla, a vasútvidéki egyházközség területén született és fiatal novíciusként elhunyról. A Prohászka templomba járult utoljára szentáldozáshoz. Hatalmas tömegek ünnepelték szerte az országban 25. születésnapját, aki rövid földi életével a XX sz. magyar ifjúságának példaképe.

Húsvéthétfőn a vasútvidéki származású *Szabó Bakos Szilárd* Veszprém megyei pap, első miséjét mutatta be és áldást osztott.

Az Egy. Hiv. jóváhagyja a 854/1941 sz. a Székesfehérvár Szabad Királyi Város és az egyházközség között a templom telekre vonatkozó ajándékozási szerződést.

A város engedélyezi 900 köbméter homok kitermelését a sóstói homokbányából a plébánia építéséhez.

Áprilisban körmenet a vasút alatti Széchenyi u. kerestől a Sóstói temető Szent Kereszt kápolnához. A kápolna hátsó falába márványtáblával örökítik meg a kápolnát építő és abban eltemetett *Pauer János* püspök emlékét.

Az egyházközségi tanács ülésén a plébános előterjeszti dr. Fábián Gáspár tervét a plébánia építésére. Dr. Fábián Gáspár által készített plébánia tervezetét az Egy. Hiv. felülvizsgálta Kiss Dezső építésszel és kisebb változtatással a Városi Mérnöki Iroda jóváhagyja. A szűk körben meghirdetett építési pályázaton, Mikó József, Szabó József és Tóth Ferenc adja be pályázatát. Tóth Ferenc pályázatát fogadják el 80.095 pengő 50 fillér költségvetéssel.

A belvárosi Úrnapi körmeneten (jún.12) testületileg vesz részt az egyházközség. A mi körmenetünk jún. 16-a, a vízivárosi Jézus Szíve körmenetben jún. 22. veszünk részt. Minden körmeneten nagy létszámmal vesz részt az egyházközség.

Az összedőléssel fenyegető haranglábat megerősítik.

Németh József jezsuita újmisé, egyházközségünk fia mondta első szentmiséjét templomunkba és áldást osztott. Kézvezetője testvére *Németh Károly* nagylángi adminisztrátor, szónoka szerzetestársa, szintén egyházközségünk fia P. *Cser-Palkovics István* SJ. atya volt.

Nagy személyi változás történik az egyházközség vezetésében Vadász József világi elnököt a MÁV Budapestre helyezi át a Bp. Keleti pályaudvar állomásfőnökének. A Templomépítő Bizottságban, mint ügyvezető továbbra is megmarad egyházközségünknek. Munkája nélkülözhetetlen. Vadász József 18 évig volt világi elnöke egyházközségünknek óriási munkát végzett a templomépítés terén. 1978-ban hal meg a Sóstói temetőbe temetik. A családnak, örököse Magyarországon nincs. Sírját pár év óta az egyházközség gondozza. A Fehérvárra került új állomásfőnök *Ribárcz Kornél* szívesen bekapcsolódott az egyházközség munkájába. Csitáry G. Emil, aki a Templomépítő Bizottság elnöke, Székesfehérvár Szabad Királyi Város főispánja lett.

Júl.20. a Maroshegyi Egyházközség templomát Szent Kristóf tiszteletére szentelte fel megyéspüspök. Szeretettel vettünk részt a testvér egyházközség öröm ünnepén.

Az orgona 25.000 P. kerülne, a világhírű *Geyer József* pap organista tervezte, de egyelőre csak a középső részt tudjuk megvásárolni. A pécsi híres Angster gyár készíti el (5200 P.) aug. 31-én szenteli fel Kéri Nándor plébános. Remélik, hogy egyszer az egész orgona is szólni fog a templomba. Özv. *Kaiser Józsefné* 500 P. adományoz az orgona javára.

A hó végén tartott képviselő testületi ülés jegyzőkönyvben örökítette meg a városunkból eltávozott Vadász József világi elnök, állomásfőnök érdemeit.

Októberben szenteli fel Kéri Nándor a templom előterében látható Kis Szent Teréz szobrot (1.200 P.) ruskiczai márványból, *Szentesy Hiesz Géza* budapesti szobrászművész készíti. Adományozó: *Márfi István* és neje *Vadász Ilona*.

Kéri István járásbírósi elnök a pénzádományon túl egy zöld miseruhát is adományoz a templom javára

Ősszel megindul a plébánia építése. Szentmise alapítványok, adományok és kölcsönök útján.

Októberben megalakul a Kaszap István boldoggá avatására a Szentszéki Bíróság. A boldoggá avatás kérelmezője P. *Csávossy Elemér*, volt Jézus Társasági tartomány főnök.

Nov.10. Megalakult a Kaszap István boldoggá avatását szorgalmazó Bizottság. Ügyvezető elnöke Vadász József a Keleti pályaudvar vezetője. A Kaszap titkárság vezetője P. *Endrődy László* SJ. teológiai tanár.

A képviselő testületi ülésen a plébános bejelenti az óvónő - Benedekné Brúza Mária – nyugdíjaztatását és, hogy a M.K. Belügyminiszter jóváhagyta az óvónői állás, szerzetesnői óvónői állásra való átnevezését. Az Egy. Hiv. engedélyezte, hogy a Szociális Testvérek társaságából óvónőt kapjon az egyházközség. Ugyan ebből a rendből egy szerzetes testvért, mint egyházközségi nővér alkalmazzon az egyházközség. Mindketten az egyházközségi Lövölde u. óvónői lakást (volt plébánia) elfoglalhassák.

Özv. *Nagy Alfonzné Prohászka Irma* 10.000 pengőt adományoz a templom javára (orgona).

Adventben az utolsó rórate mise végén a plébános megáldja a páduai Szent Antal szobrot, amely cararrai márványból készült és *Bory Jenő* fehérvári szobrász alkotása (2.000 P.) Adományozó: dr. *Grenspérgel István* egri főorvos, a fehérvári apát - kanonok nagybátyja emlékére.

1941-ben 99 keresztelés, 58 temetés, 85 házasság, 34.000 a szentáldozások száma. Perselypénz 2.112 P., Szt. Antal persely 2.097 P., szociális persely 2.780 P. 36 nehézsorsú gyermek négy hónapig ebédsegélyben részesült. Karácsonykor 800 P. értékű ruha és élelmiszer segélyt osztott ki a karitatív női csoport.

1942

Miserend változás templomunkban. A város katonaságának nagymiséje vasárnap és ünnepnapokon a mi templomunkban van $\frac{1}{2}$ 10-kor, ezért a mi nagymisénk $\frac{1}{2}$ 11-re tevődött át. A kultúrház nagytermében a káromkodás elleni országos mozgalom gyűlése 500 fővel. Több előadóval, a lelkes gyűlést Kéri Nándor beszéde zárta.

Január végén a Szt. István teremben „Prohászkaért” mozgalom alakuló ülése. A mozgalom Prohászka Ottokár boldoggá avatásának ügyét kívánja szolgálni. Dr. *Mezgár Lajos* pápai kamarás indította el, az egész ország képviselteti magát. A farkasordító hideg ellenére, itt vannak Kassáról, Győrből, Szombathelyről, Bp.-ről, Sopronból, Bajáról, Bátaszékről, Újkécskéről, Sárbogárd, Várpalota és még sok-sok város és falu képviselőjében.

A nyitó beszédében elhangzik: „Nincs Európának olyan állama ahonnét nem vándoroltak volna Prohászka sírjához. De jártak itt Ázsiából, Japánból, Amerikából úgyszólván az egész világról. 1942-ig 140.884 írták be magukat az emlékkönyvbe. Párizsba a Sorbonon Prohászka ünnepély volt. A Milánói egyetem folyóirata Prohászka Szt. Tamáshoz, Szt. Ágostonhoz és Szt. Ferenchez hasonlította. Az Ő hite mindenben egyezett az egyház tanításával, de más volt, a tanításban eleven életet vitt.”

Csitári G. Emil a város főispánja „Ki volt Prohászka?” c. tartotta meg beszédét. „Isten trubadúrja, aki az őskeresztények hegyeket megmozgató hitével, alázatos egyszerűségével, önkéntes szegénységet kereső lelkével, szavának ékes szólásával, prófétája lett a XX sz. első harmadának. Az Ő neve és programja tovább él a Trianonnal elszakított magyarság lelkében”. Gr. *Apponyi Albert* mondotta róla egykoron, idézték: „Prohászka a szó legnemesebb értelmében szentéletű volt. A magyar katolicizmus főpapja, halála napjáig megmaradt, hívei hűséges egyszerű pásztorának.” Dr. *Némethy Ernő* pápai kamarás mondta, egy kortársa Prohászka-ról írta: „Akkor értik csak meg teljesen, ha már mutatkoznak a földi hamvait magába záró kriptája márványfedelén az első repedések.”

Shvoy püspök úr záróbeszédében kihangsúlyozta: „A boldoggá avatás az Úristen dolga mi csak imádkozhattunk érte - az Isten kegyelméért”.

Az ülés végén megkoszorúzták az emléktemplomban sírját. A nagy hófúvásban és szélviharban is nagyon sok hívő elzarándokolt imádkozni a boldogemlékű nagy magyar Fő pap márvány síremlékéhez.

Ez a jan.25-i ülés indította el a Boldoggá avatási kérelmet, amit az index miatt nem fogadtak el. Egyházközségünknek továbbra is szorgalmazni kell, és imádkozni érte.

Ebben az évben elmarad a teaest, helyette szegény gyerekeknek gyűjtenek. „*Amikor idehaza annyi bűnt kell jóvá tennünk, és kiengesztelni, amikor családok sírnak, nélkülöznek, mi nem mulathatunk. Imádkozzunk és könnyeket töröljünk!*” (Kéri Nándor)

A nagybőjtben hetenként a szokásos hitvédelmi előadások vannak. Péntekenként keresztutat tartanak. A jezsuita rend hetilapot jelentet meg Kaszap István címmel. Április 2-a nagyhétre esik, ezért a Prohászka emlékünnepeket egy későbbi időpontban tartják meg.

Április 4-én a $\frac{1}{2}$ 10-es mise felajánlása, a harctérre készülő katonákért és hozzátartozókéért. A 273 főből álló rakodó század harctérre indulásakor Kéri Nándor ígéretet tett, hogy imáiba foglalja őket az egyházközség és a Jóisten oltalmába ajánlja.

Húsvéthétfőn a plébános főpapi szentmisét mondott. A szentbeszédet az újonnan diakónussá szentelt *Lendvay Zoltán* szerzetes pap, a plébános egykori tanítványa mondta.

Prohászka püspök úr halálának 15 éves évfordulójára rendezett emlékünnepeken a templom megtelt a hívek sokaságával. Az érkezőket Kéri Nándor és Vadász József a Templomépítő Bizottság ügyvezetői fogadták. dr. Potyondi Imre prelátus kanonok püspöki helynök részvételével. Dr. *Szendi László* szombathelyi esperes-plébános gyönyörű beszédet tartott Ottokár püspökről.